

HANDLÄGGARE/ENHET
Löne- och välfärdsenheten
Ellen Nygren/CA

DATUM
2008-08-19

DIARIENUMMER
20080403

ERT DATUM
2008-07-08

ER REFERENS
S2008/6067/HS

Socialdepartementet
 Fredsgatan 8
 103 33 STOCKHOLM

LOs yttrande över Kommissionens förslag till direktiv om patientens rättigheter vid gränsöverskridande vård

LO har beretts möjlighet att avge yttrande över rubricerade remiss. LO vill framföra följande synpunkter.

Remissen består av detaljerade förslag till formulering av direktivtext från kommissionen. Syftet med förslaget anges vara att skapa tillräcklig klarhet om patienters rättigheter att bli ersatta för vård utförd i andra EU-länder, och att säkerställa den gränsöverskridande vårdens kvalitet, säkerhet och effektivitet.

LO anser att i detta skede är det viktigare att föra fram övergripande synpunkter på frågan om patientens rättigheter vid gränsöverskridande vård än att diskutera konkreta detaljformuleringar i förslaget till direktiv. Därför är organisationens yttrande av mer principiell karaktär.

För det första kan det naturligtvis vara välgörande för tydligheten i regelverket om gällande praxis, grundad främst på domstolsavgöranden, formuleras till en sammanhållen text i ett direktiv.

För LO är det viktigt att betona att vård inte kan ses som vilken tjänst eller handelsvara som helst. Det är självfallet så att det behövs en reglering av hur vård ska betalas i situationer då vården utförs i ett annat land än där patienten bor, men det får inte leda till att det regelverk som EU och medlemsländerna utarbetar bara blir spelregler för en fri marknad för vårdtjänster, där patienten reduceras till konsument. Samhället har, och måste alltså ha, ett ansvar för att medborgarna får tillgång till adekvat vård utifrån sina behov.

Bakom de domstolsavgöranden om rätten till betalning vid gränsöverskridande vård, som nu utgör EG-praxis på området, finns problem med långa väntetider, skillnader i kvalitet och pris i de olika medlemsstaterna. Marknaden och konkurrensen är inte svaren på hur man löser tillgången till

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

vård av god kvalitet för alla medborgare. Det mesta av vården utförs ändå i det land där patienten bor. LO vill därför förorda att medborgarnas rätt till vård förtydligas, att tillgången till vård av tillräckligt god kvalitet förbättras och att lagstiftning angående hälsovårdstjänster bekräftar staternas ansvar för medborgarnas rätt till vård.

Det är stora ekonomiska skillnader mellan EU-länderna. Det finns en uppenbar risk att det föreslagna direktivet medverkar till en utveckling, där medborgare i rikare medlemsländer kan köpa sig vård i medlemsländer med lägre ekonomisk standard, men inte tvärtom. Därför är det viktigt att tillgången till vård fördelas efter behov, och inte efter finansieringsmöjligheter. Det föreslagna direktivet får inte leda till att fattigare länder ger andra EU-länders medborgare företräde till vård framför de egna medborgarna, bara för att det går att få betalt för dessa vårdtjänster från andra EU-länder.

Behovet av reglering av patientens rättigheter vid gränsöverskridande vård är särskilt påtagligt i gränstrakter. Många av de frågor som det föreslagna direktivet behandlar kan lösas i samarbetsorgan mellan angränsande länder.

Förslagen handlar om finansiering av själva vårdtjänsterna. Utöver dessa tillkommer kostnader för resa till vårdlandet och uppehälle under vårdtiden. Dessa kostnader kan vara så stora att det inte är alla individer som, trots de föreslagna reglerna i det remitterade direktivförslaget, kan dra nytta av den principiella rätten till vård i en annan medlemsstat. Detta understryker nödvändigheten av att varje medlemsstat har ansvar för att dess medborgare får tillgång till den vård de behöver, så att det inte blir ett individuellt ansvar att skaffa sig ekonomiska förutsättningar för att få vård.

I sammanhanget vill LO också framhålla att rättigheterna för de anställda inom vården måste säkerställas och förbättras, så att de inte undergrävs på en framväxande marknad för vårdtjänster. Vårdarbetare ska ha betalt i enlighet med sin kompetens och sitt ansvar, få arbeta under säkra villkor och med rimliga arbetstider.

Avslutningsvis vill LO framhålla att det är viktigt att det regelverk som utarbetas kring gränsöverskridande vård blir transparent och rättvist, och baseras på idén om medborgarnas rätt till vård av god kvalitet efter behov istället för konkurrens.

Med hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Wanja Lundby-Wedin

Ellen Nygren